

UNICEF zidentyfikował najbardziej dotkliwe skutki społeczno-ekonomiczne pandemii, odciskającej swoje piętno na życiu najmłodszych. Niestety jest ich więcej, niż nam się wydaje. Z jakimi problemami borykają się dziś najmłodsi i co można zrobić, by temu przeciwdziałać? Zapytaliśmy dr Monikę Kacprzak z UNICEF Polska.

Niedawno obchodziliśmy Dzień Dziecka, jednak chyba trudno w pełni cieszyć się z niego w dobie koronawirusa. Jak epidemia wpłynęła na życie i zdrowie dzieci?

dr Monika Kacprzak: Pandemia COVID-19 wywołała efekt domina, dramatycznie wpływając na zdrowie, życie i dobrobyt dzieci. Skutki koronawirusa najbardziej dotyczą najmłodszych w krajach ubogich i ogarniętych wojną. W wielu regionach świata Dzień Dziecka nie jest dniem szczęścia i radości. Miliony najmłodszych nawet nie wiedzą, kiedy jest ich święto. W obliczu pandemii koronawirusa, która diametralnie zmieniła życie dzieci, całe rodziny zastanawiają się, jak przeżyć kolejny dzień.

Codziennie na całym świecie 16 tysięcy dzieci umiera na skutek chorób, którym potrafimy zapobiegać. Pandemia COVID-19 dokonała spustoszenia w krajach, w których system zdrowia jest na bardzo niskim poziomie. Obecna sytuacja może spowodować, że liczba dzieci umierających każdego dnia, zwiększy się o ponad 6 tysięcy. Zgony będą spowodowane ograniczeniem dostępu do opieki medycznej oraz zwiększeniem odsetka dzieci, które mają zaburzony przyrost masy ciała. Pandemia spowodowała przerwy w dostawach sprzętu medycznego i leków. Może to skutkować dramatycznym wzrostem liczby zgonów wśród dzieci i matek.

UNICEF zidentyfikował najbardziej dotkliwe skutki społeczno-ekonomiczne pandemii, odciskającej swoje piętno na życiu najmłodszych. Te skutki związane są z ograniczonym dostępem do opieki medycznej, czystej wody, edukacji czy pożywienia.

Wciąż występującym zjawiskiem wśród dzieci jest głód. Jaka jest jego skala?

dr Monika Kacprzak: Obecnie 135 mln ludzi na świecie cierpi z powodu skrajnego głodu. Są na granicy życia i śmierci. Niedożywienie wpływa na zdrowie fizyczne i psychiczne dzieci, a także spowalnia ich rozwój poznawczy. Pandemia spowodowała kryzys ekonomiczny, który miliony rodzin pozbawił źródeł dochodu i pożywienia. Nie wiedzą czy i kiedy spożyją kolejny posiłek. W niedługim czasie liczba głodujących może wzrosnąć nawet do 265 mln. To siedem razy więcej niż liczba mieszkańców Polski. Należy zwrócić uwagę, że niedożywienie o wiele częściej ma dramatyczny przebieg w przypadku dzieci niż osób dorosłych. Winą za niemal połowę zgonów dzieci poniżej 5. roku życia można obarczyć właśnie niedożywienie.

A w jaki sposób pandemia wpłynęła na dzieci w Polsce? Czy one również dotkliwie odczuły jej skutki?

dr Monika Kacprzak: W czasie pandemii koronawirusa UNICEF Polska zwraca uwagę problemy, z jakimi borykają się dzieci w naszym kraju. Przede wszystkim jest to ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej, problemy psychologiczne, jakich doświadczają dzieci, znikoma aktywność fizyczna i zła dieta, organizacja edukacji zdalnej, bezpieczeństwo w sieci oraz rosnąca skala zjawiska przemocy domowej.

Pandemia koronawirusa sparaliżowała służbę zdrowia, wiele planowych zabiegów zostało odwołanych,

nie umawiano nowych wizyt, wstrzymane zostały zabiegi rehabilitacyjne, wizyty u stomatologa, szczepienia. Może to spowodować w bardzo szybkim czasie pogorszenie się kondycji zdrowotnej dzieci. Ze względu na pandemię, w znacznej mierze dzieci i młodzież mają ograniczone możliwości podejmowania aktywności fizycznej. Nauka zdalna, brak regularnych lekcji wychowania fizycznego, zamknięte obiekty sportowe i rekreacyjne oraz brak spotkań z rówieśnikami na świeżym powietrzu mogą powodować w dłuższej perspektywie czasu obniżenie kondycji fizycznej dzieci i młodzieży, wzrost wagi czy problemy z kręgosłupem.

Wraz z ograniczeniami i zaostrzeniami wynikającymi z pandemii koronawirusa, zarówno w Polsce, jak i w innych krajach zmagających się z COVID-19, znacząco nasila się zjawisko przemocy domowej. W szczególnie trudnej sytuacji znalazły się dzieci. Izolacja i brak kontaktów z innymi osobami sprzyjają nasilaniu się aktów przemocy domowej. Pracownicy UNICEF ze wszystkich krajów, gdzie występuje koronawirus, alarmują, że sytuacja dzieci staje się coraz trudniejsza.

Wielu rodziców i nauczycieli narzekało na nauczanie zdalne w Polsce – brak dostępu do internetu, brak potrzebnego sprzętu, nieodpowiednie warunki. Państwa zdaniem ten problem jest duży?

dr Monika Kacprzak: Przejście na nauczanie zdalne było jedynym wyjściem, aby zapewnić dzieciom kontynuację edukacji w czasie pandemii. Niestety, pomimo wielu starań zarówno ze strony szkół, jak i samorządów, część dzieci, szczególnie z rodzin defaworyzowanych jest wykluczona edukacyjnie. Wiąże się to zarówno z problemami wynikającymi z braku sprzętu, który jednak stosunkowo najłatwiej jest zapewnić (jeśli zostaną przeznaczone na ten cel odpowiednie fundusze), ale również z brakiem dostępu do szybkiego Internetu. Z częścią dzieci szkoła straciła kontakt. Brak zaplecza technicznego, a także brak kompetencji z jego korzystania, zarówno przez nauczycieli, jak i rodziców, spowodowały, że przebieg procesu nauczania w formie zdalnej nie mógł odbywać się bez zakłóceń. Szczególna sytuacja miała miejsce w rodzinach wielodzietnych, gdzie dzieci w różnym wieku, w tym samym czasie, musiały korzystać z dostępu do Internetu, aby kontynuować naukę, a rodzina posiadała niewystarczającą liczbę sprzętu. Rodzicom tych dzieci brakowało także kompetencji, aby móc wspierać je w edukacji, tłumaczyć zadane tematy, pomagać w odrabianiu zadań. Ogromne trudności spotkały uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, którzy w tradycyjnym nauczaniu mają zagwarantowane dodatkowe wsparcie. Teraz zostali go pozbawieni w takim wymiarze, jak potrzebują.

W dużej mierze ciężar odpowiedzialności za zaplanowanie edukacji zdalnej, wraz z opracowaniem programu kształcenia, spadł na samych nauczycieli, którzy w sytuacji braku sprzętu i materiałów dydaktycznych dostosowanych do tej formy nauczania, poświęcali zdecydowanie więcej czasu na przygotowanie zajęć.

Jakie inicjatywy są podejmowane, by pomóc dzieciom szczególnie dotkniętym przez pandemię?

dr Monika Kacprzak: UNICEF Polska prowadzi akcję „Walka z koronawirusem”, aby pomagać najbardziej potrzebującym dzieciom i ich rodzinom, które w krajach rozwijających się cierpią na skutek pandemii. Apelujemy do Polaków o wsparcie wspólnie z Arturem Żmijewskim, Ambasadorem Dobrej Woli UNICEF. Jak pomóc? To bardzo proste. Wystarczy wejść na stronę [unicef.pl/koronawirus](https://www.unicef.pl/koronawirus) i przekazać darowiznę jednorazowo lub miesięcznie. Zebrane środki zostaną przeznaczone na ratowanie życia i zdrowia dzieci, zapewnienie im dobrobytu i kompleksowej pomocy medycznej.

W dobie pandemii bardzo ważny jest dostęp do wiarygodnych, sprawdzonych informacji zarówno tych

Kategoria: Wywiady

Opublikowano: piątek, 05, czerwiec 2020 14:54

Małgorzata Orłowska

Odsłony: 3398

dotyczących zdrowia, sposobów zabezpieczania się przed wirusem jak i tych związanych ze zdrowiem psychicznym dzieci i nastolatków „zamkniętych” w domach, zdalną nauką czy sposobami radzenia sobie ze stresem rodziców i nauczycieli. Odpowiedzią na to zapotrzebowanie jest uruchomienie przez UNICEF Polska specjalnej strony internetowej: unicef-koronawirus.pl. Regularnie publikujemy tam informacje i artykuły skierowane do całych rodzin. Zależało nam, aby nasi odbiorcy mieli dostęp do sprawdzonych informacji na temat koronawirusa. To szczególnie ważne, zwłaszcza w komunikacji internetowej, gdzie pojawia się wiele nieprawdziwych treści. Na stronie publikujemy także wiele artykułów dla rodziców oraz nauczycieli, którzy mogą wykorzystać je w swojej pracy. Wiedza na temat bezpieczeństwa dzieci w sieci, czy porady zdrowotne na czas epidemii, a także materiały poświęcone tematyce zdrowia psychicznego i sposobów radzenia sobie z napięciem, to tylko wybrane tematy, które poruszamy w naszych publikacjach. Udostępniliśmy także cały zestaw materiałów edukacyjnych poświęconych zagadnieniom praw dziecka, z których najmłodszy mogą korzystać samodzielnie (np. kolorowanki, gry), bądź które może wykorzystać nauczyciel podczas edukacji zdalnej (scenariusze, podręczniki). Oprócz publikowania tych treści na specjalnej stronie, staraliśmy się z nimi dotrzeć do nauczycieli, rodziców i uczniów wieloma już sprawdzonymi przez nas kanałami.

W związku z nasilającym się w dobie pandemii zjawiskiem przemocy wobec dzieci, zwróciliśmy się też z apelem do instytucji państwowych, aby zareagowały. Przygotowaliśmy rekomendacje działań w tym zakresie, które przekazaliśmy adekwatnym organom rządowym.

Zależy nam, aby w tym trudnym czasie pandemii i izolacji być blisko dzieci oraz odpowiadać na ich potrzeby zarówno w Polsce, jak i na świecie.